

Mielenterveystyön kirjaaminen neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa

MITÄ?

Äitiys- ja lastenneuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa tehdään mielenterveyden edistämisen lisäksi paljon kohdennettua mielenterveystyötä, sekä ehkäisevää että tukea tarjoavaa ja hoitavaa. Kirjaamalla ja tilastoimalla mielenterveystyö tehdään näkyväksi. Kertyvä tilastotieto mahdollistaa perustasolla toteutettavan mielenterveystyön volyymin ja sisällön seurannan palvelukohtaisesti ja siten myös henkilöstöressurssien kohdistamisen oikein.

MIKSI?

Mielenterveyden edistäminen sisältyy kaikkiin määräaikaisiin terveystarkastuksiin ja niistä käytettäväksi sovittuihin toimenpidekoodeihin. Mielenterveyden edistämistä on yleisellä ohjauksella, neuvonnalla ja psykoedukaatiolla toteutettava mielenterveyden ylläpito ja ongelmien ehkäisy sekä puheeksiotto. Näissä tukena voidaan käyttää kaikille tarkastettaville ja/tai vanhemmille tarkoitettuja seulontakyselyjä.

Asiakkaan tarpeesta lähtevä yksilöllisesti kohdennettu mielenterveystyö kirjataan erikseen, myös määräaikaisissa terveystarkastuksissa. Kirjaus tehdään THL Toimenpideluokituksen koodeilla.

MITEN?

Asiakkaan tietoihin tehtävät kirjaukset

Tavallisia mielenterveysongelmiin liittyviä käyntisyitä ja diagnooseja perustasolla ovat esimerkiksi:

ICD-10	ICPC2
F32.0 Lievä masennustila	P01 Ahdistuneisuuden/hermostuneisuuden/jännittyneisyyden tunne
F32.1 Keskivaikea masennustila	P03 Masennuksen tunne
F32.9 Määrittämätön masennustila	P22 Lapsen käytösoire/-vaiva
F40.1 Sosiaalisten tilanteiden pelko	P23 Nuoren käytösoire/-vaiva
F40.9 Määrittämätön pelko-oireinen ahdistuneisuushäiriö	P29 Muu psyykkinen oire/vaiva
F41.0 Paniikkihäiriö	P76 Masennustila
F41.1 Yleistynyt ahdistuneisuushäiriö	
F41.9 Määrittämätön ahdistuneisuushäiriö	

Toimenpideluokituksen koodeilla voidaan kuvata käynnin luonnetta, sen sisältöä ja annettua neuvontaa ja ohjausta. Samasta käynnistä voi olla tarpeen kirjata useampia koodeja.

Syventävää tietoa

Koululäisten mielenterveysongelmien tuki ja hoito perustason palveluissa: Opas tutkimiseen, hoitoon ja vaikuttavien menetelmien käyttöön

Mielenterveys- ja päihdetyön menetelmät opiskeluterveydenhuollossa: Opas arviointiin, hoitoon ja käytäntöihin

Hilmo - Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitus 2020: Määrittelyt ja ohjeistus: Voimassa 1.1.2020 alkaen

Mielenterveystyön luonnetta kuvaavia toimenpidekoodeja voivat olla esimerkiksi:

OAA43 (SPAT 1389)	Erityisen tuen tarpeen mukainen käynti
OAA46 (SPAT 1396)	Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen
OAA52 (SPAT 1365)	1. Opiskeluvuoden tarkastus, erityistarve, toinen aste

Mielenterveystyön sisältöä kuvaavia toimenpidekoodeja voivat olla esimerkiksi:

IHZ01 (SPAT 1246)	Mielenterveysongelman seulonta
IHZ02 (SPAT 1243)	Mielenterveysongelman tutkiminen
IHZ05 (SPAT 1240)	Terapeuttinen keskustelu
OAA56 (SPAT 1390)	Opiskeluun soveltumattomuuden arviointi (opiskeluterveydenhuolto)
OAB38 (SPAT 1307)	Psykososiaalinen ihmissuhteisiin ja mielen-terveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB32 (SPAT 1391)	Perhetilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB33 (SPAT 1392)	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB34 (SPAT 1393)	Vanhemman ja lapsen vuorovaikutusta tukeva ohjaus

Tehty työ yhdistyy oikeaan palveluun ja tekijään kirjaamalla seuraavat asiat huolellisesti:

Palvelumuoto: T21 Äitiysneuvola T22 Lastenneuvola T26 Kouluterveydenhuolto T27 Opiskeluterveydenhuolto	Yhteystapa: R10 Käynti vastaanotolla R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona R52 Reaaliaikainen etäasiointi R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia
Käynnin luonne: TH Terveystieteiden tutkimuskeskus, SH Sairaanhoidon tutkimuskeskus	Toimintayksikkötieto (THL-SOTE-organisaatietieto)
Kävijäryhmä: 1 Yksilökäynti 2 Ryhmävastaanotto - yhden asiakkaan ja vähintään kahden ammattihenkilön välinen palvelutilanne 3 Ryhmäkäynti - kahden tai useamman asiakkaan ja yhden tai useamman ammattihenkilön välinen palvelutilanne	Jatkohoito: SPAT1398 Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluihin SPAT1339 Uusi vastaanottoaika SPAT1342 Ohjaus erikoissairaanhoidon SPAT1340 Ohjaus muulle ammattiryhmälle kuin lääkärille SPAT1344 Ohjaus päihdepalveluihin

www.thl.fi/avohilmo

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet>

<https://thl.fi/fi/web/mielenterveys>

Yhteystiedot

avohilmo@thl.fi

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

thl.fi | [@THLorg](https://twitter.com/THLorg)